

ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๔๐๗๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรี ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๓๕๗
ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า มีกรณีพิเศษบัญญัติของเทศบาลได้ตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับกิจการสุสานและฌาปนสถาน มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น และการจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณาออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ สำหรับเรื่องที่เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น ต้องเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มาตรา ๑๑ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๓) ลักษณะ สถานที่ที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๔) วิธีเก็บ ผัง เสา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว ในการนี้เทศบาลควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ไว้ ขอให้เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติมเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

/๒. การจัดทำ...

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจจัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีเทศบาลที่จะดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน วางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพจน์ จิตรเพ็ชร)

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๔๑

ส.ร.พ.
พ.ร.อ. ๕๖

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
เลขรับ 1167
วันที่ - 9 มิ.ย. 2568 เวลา.....น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๓๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 6034

ถนนนครราชสีมา สิม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

301
- 9 มิ.ย. 2568

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุญาตที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า มีกรณีที่เกิดปัญหาของเทศบาลได้ตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับกิจการสุสานและฌาปนสถาน มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น และการจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณาออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ สำหรับเรื่องที่เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น ต้องเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๑๑ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว ในการนี้เทศบาลควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติดังกล่าวให้ไว้ ขอให้เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติมเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป

/(๒) การจัดทำ...

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจจัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีที่เทศบาลจะดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘-๔๙-๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน วางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้อำเภอ และเทศบาลในจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะตราชัย)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน พิระพล โทร ๐๘๖-๒๕๕๙-๘๔๘